

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cisnădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cr. cereri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 22 Maiu st. v.

Parola dăile în diarele compatrioților nostri maghiari este: „szöbeliség.“

În sens etimologic, cuvântul acesta însemnează „verbalitate.“ Însă altceva înțeleg diarele din cestuine. Prin verbalitatea ventilată și discutată de dîsele, la a cărei discuțiune prilegiul l-a dat discursul-program al ministrului de justiție, rostit la 29 Maiu n. în casa deputaților Ungariei, acele diare vor să exprime un concept juridic. Un concept, care, ce e drept, nu e nou nici în țările ungurești în teorie. Nou însă și aproape necunoscut în practică, deoarece și unde ar trebui să fie în practică cunoscut, este substituit prin procederea protocolară.

Diarele maghiare sînt încântate de discursul ministrului de justiție și prin urmare și de „verbalitatea“ propusă de ministrul de justiție.

Temperamentul sanguinic al compatrioților nostri maghiari aduce cu sine să fie așa. Pentru-că sînt încântați de un lucru, care și dacă nu e nou din firea lui, dar' e o noutate pentru țeara care ei o numesc numai a lor, și mai cu seamă pentru-că este un lucru, care e și în Europa-apuseană și care, după-cum ne asigură compatrioții nostri maghiari prin organele lor de publicitate, le dă cu un titlu mai mult, de a fi pentru Orientul Europei ceea-ce au fost Grecii, ce au fost Romanii în antichitate pentru Europa.

În modestia lor ei țin morțiș, că au misiunea Grecilor și Romanilor din antichitate și că verbalitatea în cele judecătorești încă are să contribuie la împlinirea acestei misiuni.

Nici vorbă, procedura verbală este o îmbunătățire foarte mare. Și dacă se bucură de dînsa compatrioții maghiari, pentru-ce nu ne-am bucura și noi? Câte cauze civile, câte criminale se tragă cu anii din cauza procedurii scripturistice? Introducîndu-se procedura verbală, procesele ar fi mai scurte, arhivele n'ar avè să mai înghiță atîta material de hîrtie nemistuibil, ear' restanțele pe la judecătoria, tribunale, pe la curțile de apel și pe la Curie nu s'ar mai urca la dăci de mii la finea fiecărui an. Deci cu tot temperamentul compatrioților maghiari, cu toată modestia lor nu prea modestă, cu toate aspirațiunile lor la roluri politice, de care, între noi fie dîs, pot avè dorință, deși nu și puțință: în cestuinea „verbalității“ trebuie să dîcem, că avem sentimentul, că și între Românii nostri nu va fi nimenea, care să nu o dorească. Poate fi ceva bun, ceva priincios pa-

trei, dar' nu unei rase numai, și Românul să nu o dorească?

Cine s'ar îndoi de aceasta este dominat sau de răutate sau de o crasă ignoranță.

Pentru Români, ca pentru toate naționalitățile nemaghiare, ar mai fi și alt câștig împreună cu introducerea procedurii verbale.

Judecătorii, fiindcă vin mai imediat în contact cu părțile litigante, ar fi siliți a respecta legea pentru naționalități mai mult ca în trecut. Ear' întrucât legea nu ar corespunde recerînțelor situațiunii create prin introducerea verbalității, e de sperat, că consecuent legea are să se perfecționeze.

N'ar trebui să exprimăm aceasta numai ca speranță, ci mai mult ca un imperativ categoric, în consonanță deplină cu verbalitatea în afaceri civile și criminale înaintea forurilor din toate trei instanțele.

Pentru-că bine că §§-ii 7 și 8 din articolul 44 de lege din anul 1868, numit și legea pentru naționalități, dispun, ca „fiecare locuitor al țării, în casurile, în care în calitate de acuator sau de acusat etc.“ „face întrebuințare de scutul legii și de ajutorul judelei“, să se folosească de limba maternă, juii sau judecătorii, în urma instrucțiunilor speciale ce li-s'au dat dela minister, n'au luat legea în considerațiune. Cu eludarea legii, toți funcționarii dela administrațiunea justiției au proces și proced ca funcționarii unui stat național-maghiar. Acuse, răspunsuri și în fine alegațiunile le-au primit numai în limba maghiară. Ba chiar și procesele verbale cu ocaziunea incușițiunilor, ocultatelor și altor afaceri judiciare, deși de părțile litigante se fac în limbile lor proprii, funcționarii le pun pe hîrtie în limba maghiară, și rămâne la conștiința fiecărui judecător, dacă ceea-ce induce în protocolul seu este identic întru toate cu ceea-ce a spus partea litigantă.

Scăderile cele multe din procederea unilaterală și în contradicere cu legea pozitivă, scăderi care pot fi împreunate în casurile cele mai multe cu daune foarte considerabile morale și reale pentru cetățeni, prin procedura ce ministrul de resort are intențiunea a introduce, sînt a se înlătura.

Legea, prin care se va introduce procedura verbală, numai atunci va fi o lege salutară, dacă va dispune, ca judecătorii și toți funcționarii dela administrațiunea justiției să respecteze cu pietate legea pentru naționalități, și dacă va împedeca, ca în viitor legea să nu mai fie subordinată instrucțiunilor ministeriale, care în hațrul șovinismu-

lui maghiar lasă legea cu totul la o parte.

Ear' ca verbalitatea să fie ceva perfect, și legea pentru naționalități trebuie astfel perfecționată, ca să poată întru toate corespunde principiului de care ar trebui să se razime procedura verbală.

Anumit §. 12 și 13 din legea pentru naționalități trebuie curățită de latitudinile ce se permit judecătorilor cu traduceri „autentice“ de documente sau de acte, cu aducerea și publicarea sentențelor și în fine cu exclusivitatea limbii maghiare.

Vor perfecționa reprezentanții compatrioților maghiari în sensul îndigat legea pentru naționalități? Sau vor întocmi procedura verbală de așa, ca să se satisfacă dorințelor, care implică reformarea legii pentru naționalități?

După cât cunoaștem firea acelor oameni, care conduc destinele compatrioților maghiari, nu credem. Mai curînd credem că vor mai strica legea pentru naționalități și din cât este. Ear' procedura verbală o vor întocmi după firea lor poetică, ca să fie frumoasă pentru vedere și auș și lipsită cu totul de practicabilitate salutară pentru totalitatea locuitorilor țerilor ungurești.

Se înțelege, că în cazul acesta osanele câte i-se cântă ministrului de justiție sînt timp pierdut și muncă zadarnică. Însă căta muncă și trudă, căta sudoare și sânge nu s'a risipit în țerile ungurești de mai o mie de ani înzadar?

La muncă și trudă zadarnică, deși recunoaștem în principiu bunătatea procedurii verbale, nu ne dăm seama de rezultat. Noi dorim ceva lucru real și nu poezie, și mai ales într-o afacere atât de serioasă, cum e justiția.

Lucru cum se cade în afaceri atât de momentuoase este chemată a face reprezentanța adevăratei patrii, reprezentantă, care astăzi e exilată dela legislațiune din partea unei mâni de oameni de șoviniști norocoși, care nu se știu folosi de norocul lor.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 22 Maiu st. v.

Din parlamentul maghiar.

Casa deputaților din Budapesta a rezolvat în ședința sa dela 1 Iunie n. mai multe obiecte și anume: introducerea comunicațiunii de check și clearing la caselle de păstrare postale, construirea căii ferate Csakathurn-Ukk și clădirea ministerului de honveji. Nici aceste, nici convenția de filoxeră, nu au

provocat vre-o discuțiune mai lungă. Mai pe urmă s'a pus la ordinea zilei proiectul despre împrumuturile pentru regularea fluviilor și îmbunătățirea terenului ce au a se acorda prin institutul de credit fonciar. Acest proiect s'a votat deasemenea în general și fără nici o observare. Singur numai în special s'a produs o discuțiune mai scurtă, la care au participat vre-o câțiva deputați și ministrii Weckerle și Baross. Astăzi se începe desbaterea asupra proiectului de apropiatiune și asupra proiectului despre reforma administrațiunii financiare.

Toastul Țarului.

Foile oficiale din Berlin până acum nu se ocupă cu toastul Țarului, celelalte tot îi fac deosebite comentare, dar' recunosc toate importanța evenimentului. „Kreuzzeitung“ și „Vossische Zeitung“ își bat joc de izolarea Rusiei ce se exprimă prin toastul Țarului. „Nationalzeitung“ ia cuvintele Țarului mai în serios. Înainte de toate, din ele se vede o indispoziție mare și neîncredincă. E de însemnat, că marele principe Petru se face cumnatul lui Petru Caragheorghievici, ale cărui aspirațiuni privitoare la Sârbia sînt destul de bine cunoscute. Un diar de curte rusesc a declarat deja, că tulburările din Belgrad s'au înscenat decătră Austro-Ungaria, spre a aduce pe Milan din nou pe tronul Sârbiei. La toată întâmplarea în momentul actual bate un vînt mai aspru dinspre Petersburg.

Salisbury despre situație.

Discursul lordului Salisbury dela 28 Maiu nici pe departe nu face acea impresiune alarmatoare, pe care au produs-o extrasele telegrafice ale aceluia. E adevărat, că în faptă lordul Salisbury a dîs, că e foarte nesigur, dacă domnitorii, care după cinci ani vor guverna în Europa, vor fi tot aceia, ca și actualii domnitori, care sînt cu toții pătrunși de dorința sinceră de a menține pacea; a spus și aceea, că pericolul, dacă va sosi odată, ne va surprinde ca un hoț noaptea și ne va lăsa puțin timp de pregătire; a adaus însă totodată, că el însuși nu crede într'un pericol de război momentan, și s'a folosit de următoarea asemănare: Dacă un om își asigură viața ori casa, nu o face, pentru-că ar aștepta doară, ca imediat să moară sau să i-se aprindă casa, ci pentru de a se scuti față cu o șansă ce probabil ar pute să se ivească. Lordul Salisbury a sfîrșit cu advertisementul, ca cuvintele sale să nu fie interpretate în alt înțeles.

Situația în Sârbia.

Metropolitul Mihailu a sosit în Belgrad și a fost obiectul celor mai mari ovațiuni. Sâmbătă a fost primit în audiență la regele.

Judecătoria de prima instanță a aprobat hotărîrea judelei instructor în privința arestării preventive a lui Garașanin. Deoarece după constituție această hotărîre îndecătorească se poate deja executa, Garașanin va rămîne în arest preventiv.

În mod oficial s'a constatat, că în decursul exceselor din urmă au fost vulnerați un oficer și 19 gendarmi. Dintre tumultuanți și progresiști a fost unul (Miskovics) ucis, o persoană a fost prin o pușcătură de revolver ucisă și douăsprezece vulnerate.

Diarele maghiare continuă a se ocupa de disordinile din Belgrad. „Nemzet“, organ oficial, dîce că e în interesul guvernului radical să reprime tulburările, deoarece partidul radical e bănuț, că are în rangurile sale elemente anarhiste și prin urmare, că are mai multă aptitudine pentru a distruge decăt pentru a crea. Limbagiul diarului „Pesti Napló“ e foarte violent. El pune în relațiune excesele din Belgrad cu întoarcerea metropolitului Mihailu și călătoria principelui Nicolae la Petersburg. Foaia maghiară taxează politica contelui Kálnoky de a fi fără nici un rezultat și adaugă, că deoarece monarhia austro-ungară n'a știut să inspire nici încredere, nici frică, și deoarece s'a probat, că Austro-Ungaria nu vine în ajutorul amicilor ei, popoarele din Orient i-au întors spatele. Excesele din Belgrad, continuă „Pesti Napló“, sînt de natura a face imposibil pentru monarhie mijlocul de a urma o politică binevoitoare în privința Sârbiei; ele arată, că această monarhie este statul cel mai urît în Balcani și că influența sa e nulă. Foaia ungurească termină atacul cu asprime activitatea dlui Hengelmüller, ministru al Austro-Ungariei la Belgrad, și dîce, că are valoarea unui zero în acest oraș.

Diarele sârbesci atacă presa austro-ungară pentru limbagiul ei în privința Sârbiei; ele dîce, că aceea ar fi un amestec incompetent în afacerile interne ale țării. „Narodni Dnevnik“ dîce: Sârbii au dreptul să se și omoare reciproc, dacă o vor; Austro-Ungaria să măture numai dinaintea propriei ei uși, în țeara ei proprie are destule tulburări, greve și altfel de excese; sudii austro-ungari sînt în Sârbia pe deplin siguri, și cum scutesce Sârbia pe propriii sei sudii, aceea nu privește pe nimeni.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Din scrierile lui Ludovic Börne.

— Spiuri. —
De Sequens.

Lasă-i pe oameni să tot vorbească de violența mea, care nu e de nici un folos, ci numai strică; aceste sînt vorbe fără sens, fie spuse și cu gînd bun. Cine-i de folos? Cine strică? Marea se umflă, vîntul e bun și Dumnezeu sede la cîrmă. Ear' eu sîrman matroz mă leagăn sus pe catarg, în coș, și strig: stîncă, bănci de năsip, pânzele dușmanului, pămînt. Pare, că m'aș razima cu spatele de zidul lumii și aș pute să mă mișc numai așa încît să aș vrè! N'am nici o libertate în urma mea și de aceea nici una în față. Eu mîn, fiindcă mă mină, irit, fiindcă mă irită. Vîntul, care mă sgudue e violent; aceasta e violența mea? Dacă sînt oameni fără piept, care n'au lipsă să răsufle, bine e de ei; dar' ei nu se judece cu mine; mie-mi trebuie aerul de viață al libertății, să pot trăi.

Nimic nu este mai primejdios decăt spirit fără caracter, decăt geniul căruia îi lipsește materia. Dacă focul și-a găsit lemnul, rămîne liniștit și n'ai decăt să nu te apropii de el, ca să fii sigur. Dar' flacăra fără hrană umblă flămîndă, linge ici, linge dincolo și

aprinde multe, mai înainte de a pune mîna pe prada sa și prada pe ea.

A împedeca o revoluție, înainte de a se opri ea de ea, înseamnă a-i lungi drumul, a-i îndepărta ținta. Au voit să se arete străinilor că sînt tari mai mult dintr'o vanitate ridicolă decăt din politică.

Este ridicol, profanator, dacă oamenii, în furia de a nimici, întind mîinile lor scurte după ceva, la ce nici chiar atotputernicul Dumnezeu nu poate ajunge, după ce s'a întemplat s'a împlînit; totuși unde tiranii nu se sfîesc a-i adauge crimele cu uciderea pruncului viitor, acolo nu avem să dojenim poporul, dacă scoate cadavrul trecutului din groapă și îl insultă.

Odată are și cel mai laș om curagiu, dar' numai eroul îl are în toate dîile. Latinii au o epigramă, cam așa: „Nu crede că ești liber, fiindcă te-ai liberat pe o dî. Și cănele se scapă din lanț; dar' o bucată de lanț o mai tîrsece de gît, și de ea îl apucă stăpînul și îl duce înderîet.“

Un popor, care suferă să-l calci, merită să fie călcat și sdrobot.

Ce oameni sînt cei pe care nu-i poți nici entusiasma, nici supăra!

A iubi pe un erou ce nu se iubesc decăt pe sine; un crud jucător de șach, care ne folosește ca pe figurile de lemn și ne aruncă, dacă a câștigat partida? Smintîții oameni, ei tot iubesc ce ar fi trebuit să condamnă mai mult.

Fiiți cuminți, lăsați-vă mânia să doarmă! Se va deștepta ea prea repede!

El scrie ușor, foarte ușor. Asta-i foarte plăcut une-ori, dar' nu trebuia să fie așa toată ziua. În familie, în conversații de casă bine; dar' dacă ideile merg în societate, trebuie să se îmbrace cu demnitate și cuvință.

Femeia la treideci de ani.

De

Sacher-Masoch.

Este interesant de observat, ce rol mare joacă în literatura popoarelor latine și slave femeia, ear' în literatura germană fata. O virgină înderîetică, neîmblîndită, totdeauna a fost un subiect de predilecțiune pentru poezii germane. În cîntecul Niebelungen este Brunhilda; Shakespeare a creat pe „dama înderîetică“; nu putem să trecem cu vederea nici pe Pantelă-lui Kleist. Din această preocupare cătră fete a poezilor germani izvorește întreaga poezie germană și cu deosebire toate greșile și pățile bune ale teatrului german.

Dacă teatrul este preste tot dominat aji de Francezi, apoi aceasta își are cau-

sele ei legitime. Puterea aceasta nu numai pentru aceea o au piesele franceze, pentru-că ele în totdeauna zugrăvesc viața reală, luptele și patimile din prezent, și astfel urmează chiar principiiilor lui Goethe, până-ce piesele de teatru germane aduc pe scenă când un Brutus, când un Hohenstauf, sau în casuri mai bune vre-un Cromwell ori Richelieu, pe care îi plămuesce după fantasia lor; nu, superioritatea pieselor franceze consistă mai mult în aceea, că eroii sau eroinele dramelor și comediilor lor totdeauna sînt femei în toată firea, coapte și desvoltate atât trupește, cât și sufletește, până-ce eroinele pieselor germane sînt de ordinărate câte o fată tînră, ori în casuri mai bune o vîduvă tînră.

Vieța fetei nu este dramatică; o singură trăsătură dramatică este în viața fetelor, și aceasta o putem vedè în Margareta din „Faust“ al lui Goethe. Ori-cine dramatizează o fată, nu face decăt să imiteze, de cele mai multe-ori foarte slab, pe Goethe. Hebel, creînd pe Maria-Magdalena, n'a făcut altceva, decăt o Margareta mai modernă.

Cu fetele s'a isprăvit în această privință. Cu femeile măritate lucrul este tocmăi contrar.

Vieța lor ne dă dî de dî nou și nou material, și aceia dintre autori, care știu să surprindă scene și fapte din viața conjugală, află aici un vast teren de exploatare.

Un artist cu gust totdeauna își va crea eroine femei măritate și nu fete. Bărbatul ma-

tur își va găsi o plăcere nespuse de mare și va pute fi inspirat de sentimentele cele mai variate, de patimile cele mai profunde, avînd relațiune fie de amor, fie de amiciție platonice cu o femeie, care este la același grad de cultură și desvoltare ca el.

Lucrul acesta va rămîne pentru totdeauna un adevăr și în același timp e taină, de care vecinic se vor ocupa artiști.

Dacă vorbesc de femeie, înțeleg totdeauna o femeie la zenitul ei, când este în vîrstă de 30 de ani.

În Germania adese poți auzi dîcîndu-se: „O, această femeie este deja în vîrstă, ea este aproape de 30 de ani“. Cu alte cuvinte, vîrstă de 20 de ani este un hotar, preste care nu trebuie să calce o femeie, dacă ea mai voesece să iubească, dacă mai dorește plăcerile. Ce prostie! Ce idee greșită! Și ce ridicol! Îndemnat de bunul lui simț, Francezul și Italianul dă rolul prim femeii de 30 de ani, și sigur, că aceasta cu gusturile ei desvoltate, cu spiritul seu cult, numai să încante poate.

Femeia de 30 de ani în ori-ce cas este superioară unei fete.

O fată tînră, da, poate să ne încante pe un moment cu frăgețimea colorii și figurii sale, prin neastîmpărul ochilor și buzele ei doritoare, poate să ne ațîțe și iriteze simțurile, — dar' nu este mai puțin adevărat, că femeia de 30 de ani, cu estetica ei desvoltată, prin plasticitatea corpului ei și mișcările e măsurate și ușoare, prin caracterul ei hotărît,

„Patriotismul“ Jidanilor.

Sub titlul „Deutsch-jüdisch, maghiarisch“ (nemțesc-jidănesc, unguresc) publică ziarul vienez „Deutsches Volksblatt“ o corespondență din Budapesta, din care extragem următoarele:

Într-una din ultimele ședințe ale casei deputaților, jidăniimea ungurească a experiat dirigerea nemesei. Unul dintre domni deputați, reprezentant al Pestei interne, baronul Ivor Kaas, cu privilegiul desbaterii asupra bugetului ministerului de agricultură, a vorbit despre necesitatea maghiarizării comerțului în Ungaria și a spus, că „Pester Lloyd“ e pe de-a-ntregul principală ce se pune în calea acestei maghiarizări. Jidăniime și „Pester Lloyd“ se acopere însă cu deservire. Organului bursei din Pesta nu i-a folosit nimic, că a fost totdeauna un herold al maghiarizării, că a purtat totdeauna cu supunere „Schlepp“ ul sovinișmului, că cultivează cu predilecție certurile între naționalități, în înțelesul renegaților germano-maghiari botezați ori nebotezați, și că a împințat formal pe elementul maghiar veritabil de altmădă tolerant, ca să așeze ori-ce cultură ce se manifestează în altă limbă. Sovinișmul uită, că jidăniimea își manifestează patriotismul ei interesat și impunător — aceasta mantaie ce se întoarce după vânt, — prin numeroase maghiarizări de nume și se nădăjduiește preste tot de a „îmbunătăți“ pe maghiarimea setoasă de asimilare prin un sucurs bogat de sânge semitic; îndată-ce observă, că Jidanul cosmopolit își pricepe mult mai bine avantajul, decât să lase să i-se octoeze un părete chinez în ce privește limba, atunci el cere nu ca Jidanul, ci ca Germanul să se scoată din Jidan. Aceasta, se înțelege, e un lucru foarte nemulțumitor, pentru-că Jidanul din Ungaria nu are nici un atom de conștiință germană, ci simpatizează cu mult mai mult cu Francezii. Și nimic nu a otrăvit germanismul din Ungaria mai mult, ca tocmăi presa germană, care, afară de cea săsească din Ardeal, se află exclusiv numai în mâinile Jidanilor și se conduce cu cunoscuta onestitate și firmitate de caracter jidănescă. Jurnaliștii creștini de limba germană în Ungaria se pot număra pe degete. Firesce, semitismul și-a făcut calea și în redacțiile foilor maghiare, care încă înainte de asta cu un deceniu stăteau la un nivel mai înalt ca diarele ce apăreau în limba maghiară.

Cum — în fine, — comerțul se se maghiarizează, după-cum o pretinde baronul Kaas. Succesele reuniunii de cultură maghiare, care prin o presiune puternică a sciut să îndepărteze firmele germane din Budapesta, nu satisfac pe Danezul maghiarizat. El își ia drept devisa ceea-ce-a-și Țarul mai în urmă: „Tot ce e german trebuie nimicit.“ — Soviniștul nu se interesează de aceea, că comerțul are trebuință de o limbă universală, că dincolo de granița roșie-albă-verde negustorul poate trăi cu limba germană, dar' cu cea maghiară niciodată. Ei nu se pot împăca cu gândul, că după un raport de 1:3 al populației germane față cu populația maghiară din Ungaria, la postă se expediază aproape atâtea exemplare de diare germane ca și de cele maghiare.

Din colosalul procent, pe care Ovreei îl dau în școalele medii și în institutele înalte, rezultă o influență ce crește mereu asupra întregii vieți publice și își potențează activitatea distrugătoare încă și prin faptul, că această energie, prin entuziasmul, de care îi este sufletul plin, de sigur ne leagă mai mult, ne poate domina mult mai tare decât ori-ce față. Dacă apariția unei fete ne încântă, o femeie de treizeci de ani ne orbesce, ne îmbată, ne ia mințile: cea dăinuie ne inspiră dor, ne chiamă a visa, ceastălaltă ne chiamă a înveța, a trăi, a gusta plăcerile cele mai amețitoare.

Fata, aibă ea ori-și-ce însușiri înalte, rămâne neînsemnată prelungă o femeie. Modestia, simplitatea și nevinovăția sunt cele mai mari virtuți ale ei: femeia se împune prin întreaga ei ființă și prin experiențele bogate ce le are. O fată, dacă cunoaște lumea și are conștiința valorii sale personale, se consideră ca stricată; o femeie naivă și fără experiență apare stângace de tot. Vrajul ce-l poate avea asupra noastră o fată, ne rămâne pentru totdeauna inexplicabil, o femeie are însă o înfrurire conștientă, hotărâtă asupra noastră; îi cădem la picioare ca niște sclavi.

Bărbații pot să fie nebuni după o fată și pot să o iee de nevastă, dar' de iubit numai femeia o pot.

Eată o idee dintre cele mai sublime: sufletul unei fete seamănă cu o foaie curată, nescrisă, ce ne o oferă natura, ca să o umplem cu idei și cu dorințe, dar' cât de rar reușește aceasta!

Până-ce femeia este o ființă completă, scim totdeauna pentru-ce o iubim, nu trăim numai cu speranțe și cu vagi dorințe.

Dorul ce ni-l deșteaptă o fată în suflet poate să ne facă cel mult a ne căsători, dar'

tinerime, în ciuda sentimentului ei negerman ce l-a manifestat cu privilegiul desbaterii asupra legii militare, recunoaște valoarea culturii germane și și-o însușește pe cale privată, așa că întrece totdeauna tinerimea maghiară. Se scie, că ministerul Tisza e filosemit, dar' dacă raporturile se vor desvolta și mai departe așa, timpul ministrilor jidani nu va mai fi departe. Și aceia poate-că nici nu ar strica atâtea, cât strică actuala influență kryptosemitică. — Nu pentru-că apare în limba germană, ci pentru-că servește intereselor jidănesce specifice, ar trebui ca „Pester Lloyd“ și cu el întreaga presă jidănescă scrisă în limba germană să formeze obiectul de atac al tuturor acelor, care aspiră la o pace între naționalități, la respectarea drepturilor reciproce ale deosebitelor naționalități într-o Ungarie sănătoasă și puternică.

Fondurile grănițeresci din Năsăud.

VI.

„Mi-am exprimat părerea la alt loc, că aș dori, ca comitetul să fie cu multă chibșuire față cu membrii ce are a-i alege în comisiunea administrativă, la care să aibă în vedere nu numai abilitatea, independența, probitatea și hărnicia oamenilor, bărbați luminați și rezoluți ce au în vedere pururea interesele fondurilor.

Făcutu-s-a aceasta ori ba, o vor vedea faptele comisiunii nouă. Trecutul și calitățile membrilor ne îndreptățesc să sperăm, că vor fi la locul lor, că nu vor uita de marea răspundere ce le apasă umerii. Până acum nu am de criticat persoanele onorabile ce au fost alese în comisiune, nu pot însă să nu supun la o leală critică modalitățile ce am observat la alegerea acestei comisiuni.

A fost mai înainte un rău obicei, nepractisat nicăiri, nici la alegerile de membri în comisiuni. Adeacă de câte-ori era vorba a se alege membri în comisiunea fondurilor sau și în alte comisiuni, se reflecta la ținuturi. Această procedură învalvă în sine germenul de neîncredere și de separatism, care pot să aibă urmări rele. Ce interes deosebit poate să aibă în afaceri de administrație a fondurilor un ținut față cu celalalt ținut, un sat față cu alt sat, din vecini? Și dacă s'ar ivi diferență de aceste interese, ceea-ce până acuma, după cât sci, nu s'a întâmplat, apoi nu aceasta este calea cea adevărată de a se pute aplană, vor fi alte mijloace.

Cu părere de rău ved, că acest rău obicei a început a se introduce și în noul comitet. Eu am susținut și susțin, că este rău a se califica oamenii după ținuturi. Nu după ținuturi, ci după individualitate trebuie să se aleagă oameni chemați la misiuni așa de însemnate. Apoi acest rău obicei nu se poate combate prin nimica mai bine decât prin contradicerea lui cu realitatea. Eată o ilustrație: Un membru e născut în ținutul sau cercul Monorului și este ales în ținutul Zagrei, altul e născut pe valea Bărgăului și este ales în cercul Năsăudului. Se naște acum întrebarea, că pe cine pot reprezenta acestia în comitet, cercul natal sau cercul în care s'nt

aleși? Răspunsul este foarte ușor. Este lucru foarte firesc, că numai cercul în care este ales poate să-l reprezente. Analizând acum noua comisiune în față cu principiul de ținut, căpătăm următorul rezultat: Cercul Zagrei are pe președinte și 4 din 6 membri; cercul Năsăudului 1 membru și al Sângeorgiului eără un membru. Va să dăcă ținuturile s'nt așa de bine reprezentate, încât aproape întreaga comisiune este compusă din un singur cerc, ear' 3 ceruri nu au nici un membru. Eată nădăjduirea conștientă a acestui obicei, pe care onora le place a-l numi obicei. Dar' să-i dăcem la copil pe nume. Acest pretins principiu nu poate fi alta, decât un pretext, sub care se află totdeauna alte scopuri și alte interese latente.

Încă un rău mă ved silit a combate pe care l-am constatat tot cu aceste alegeri. Ori-unde în lumea constituțională se fac alegeri de organe însărcinate cu misiuni de așa mare însemnată prin votare secretă. Chiar și la administrarea fondurilor s'au făcut până acum astfel de alegeri tot prin votare secretă. Rațiunea acestor alegeri cu votare secretă este ușor de priceput, pentru-că prin aceasta se delătură multe bănueli și imputări de ingerență. Acest bun us, se vede că noul comitet l-a părăsit fără de nici un motiv, introducându-se alegerile prin candidare și aclamație. N'am nimica contra candidării unei liste, deși în cazul unei alegeri prin votare secretă nu are nici un înțeles o astfel de candidare, ci este suficientă o înțelegere confidențială prealabilă; însă interesul bine înțeles al causei reclame, ca fiecare membru să fie lăsat liber, pentru a se pute împăca cu conștiința și convingerea sa, dându-și votul liber și fără de nici o influență.

Ear' dacă se aleg comisiuni candidatoare, atunci eu s'nt de convingere, că cei-ce au gândul de a fi candidați, respective aleși, ar face bine să nu primească de a fi aleși în comisiunea candidatoare, ca să nu vină în impasul de a se candida pe sine, precum s'a întâmplat în ședința dela 6 Aprilie. Acest obicei este cel puțin neuitat în lumea cultă, de a primi sarcina ca să te candidezi însuși pe tine.

La altă ocaziune mi-am fost exprimat dorința, ca noul comitet, în vederea mărginirii mijloacelor, să introducă un sistem de cea mai mare economie. Am înțeles a fi precăt numai se poate cu cruțare în facerea de cheltuieli și mai ales în votarea de remunerațiuni nesistematisate și nemeritate. Cu bucurie am constatat inaugurarea acestui sistem cu ocaziunea alegerii comisiunii administrative. Membrii din comisiune le asigurează statutul diurnă de 3 fl. și bani de drum după categoria funcționarilor comitatensi, adeacă 20 cr. de chilom. Prin diurne nu se poate cruța, căci acele se dau la toți, dar' prin bani de drum da, pentru-că aceia compet numai celor din afară, și așa la an se poate cruța o sumă însemnată. Economisarea ce s'a făcut acum stă în aceea, că numai un membru s'a ales din afară, care prin urmare are să capete bani de drum. Dar' mie

mi-ar fi părut mai bine, dacă nu s'ar fi făcut nici această excepțiune, cu atât mai virtos, căci nu a avut nici un motiv să o facă aceasta, nici chiar de pretinsul principiu al ținutului de care am vorbit mai sus, pentru-că ținutul sau cercul respectiv are 5 din 7 membri aleși. Persoane de calificățiune respectivului membru s'ar fi aflat și între membrii din Năsăud, prin urmare se se de drum, care calculate pe 6 ani fac câteva sute, puteau fi cruțate frumos, fără-ca administrațiunea să sufere prin aceasta ceva.

Public.

CRONICĂ.

Dela Curte. Maiestatea Sa Monarchul a dat Sămbătă după amiazi un dineu, la care a fost invitat și principele-regent Luipold cu suita lui. — Maiestatea Sa Impărăteasa-Regină s'a simțit dălele trecute indispușă în urma unui morb ușor, înalta doamnă însă acum e eărăși pe deplin sănătoasă. În toată ziua Ea face câte o plimbare în grădina zoologică dela Lainz, însoțită une-ori de Archiducesa Maria Valeria și de profesorul de limba greacă.

Numiri. Ministrul reg. ung. de culte a numit definitiv de învățatori: la școala elementară de stat din Huedin pe George Zilahi și la școala industriei de lemn din Brașov pe Stefan Siklodi.

Camera advocațională din Arad anunță, că avocatul Bela Duttkay, ales fiind de primar în Bichiș-Giula, s'a șters din lista acelei camere.

Schimbare de garnisoană. Batalionul de vânători Nr. 28 din Făgăraș după manevre va fi transferat la Bjelina în Bosnia. Se vorberse, că în locul acestui batalion va fi transferat în Făgăraș un batalion al regimentului Nr. 2 de infanterie.

„Ne maghiarizăm!“ În foaia de seară a zărilor „Pesti Napló“ dela 29 Maiu a. c. aflăm următoarea scriere: „Diarul „Délmagyarországi Közlöny“ scrie, că în 23 l. c. reuniunea filială a învățătorilor în Sănmicléuslmare a ținut adunarea ei generală obișnuită, după care a urmat un prânz comun. Toastele au fost ținute de „învățătorii ungari“ în limba germană, ear' când un învățător a cutedat să vorbească unguresc, el a produs mare neplăcere, încât învățătorul din Perjamos Nicolae Riesz și-a exprimat desaprobaria într-un toast ce l'a ținut mai târziu în limba germană. Și acum creapă firea în cei dela „Pesti Napló“ de ciudă!

De n'am sci unde te doare! Un diar din Cluj se face foc și cătran din cauză că redacțiunea lui n'a fost încunoscintă despre ținerea examenului la școala română greco-catolică elementară din Gilău, lângă Cluj. Și ce avea de căutat redacțiunea aceluia diar la examen? „E dreptul și datoria noastră să scim ce se întâmplă acolo; să scim întrucât și în ce fel se învață în Gilău limba maghiară; istoria Maghiarilor și geografia. (Sic!) În ce fel de spirit se cresc băieții? Ce fel de cetățeni vreau învățătorii să crească? În Gilău este o școală elementară de stat de 4 clase, bine organizată, prelună ea Români în o școală proprie confesională populară, și acum întrebăm: oare ce fel de cunoscințe s'nt acele, pentru care este lipsă a se ține o școală confesională? Cunoscințe? Aici îi doare pe Maghiari. Își închipuiesc, bieții de ei, că în școalele confesionale române se propun numai treburi de ale daco-românismului, că granițele regatului României s'nt puse prelună Tisa și cuprind Bănatul și Maramureșul, de aceea întreabă onorabilul diar clujan, ce fel de geografie se învață în Gilău. Ridicoli și scrințiti! Chiar dacă în școalele populare române s'ar preda exclusiv numai cunoscințe de puțintică limbă și gramatică românească și alta nimic, e deajuns să avem dreptul a cere susținerea lor. Sântem Români, sântem un popor, nici Dumnezeu nu o poate nega; și dacă în școalele de stat nu se propune nici ca în ris limba română, de unde să aibă cunoscințele acestei limbi acei care vreau și trebuie să le aibă? Închideți-ne toate școalele populare române, duceți-ne de pînă în școalele de stat, vom învăța de silă unguresc, dar' românesc avem să vorbim și să trăim românesc, cătă vreme va mai trăi Dunărea. Ne aflați așa de îndărătnici? Voi ne faceți!

Cei din București pentru „Kultur-egyilet.“ Audi posnă! Așadar menirea „Kultur-egyilet“-ului de a civiliza Orientul a ajuns a se încuarta în București? Aș! E vorbă, că femeile „maghiare“ din capitala României au adunat pentru „Kultur-egyilet“ 129 franci. Nu e de mirat, deoarece și în București trăiesc o mână de Maghiari, și nici aceea nu e de mirat, dacă adevăratele „Maghiare“ din București s'nt înrudite cu toate neamurile Europei și ale Asiei. Maria Kunstl, Rosa Kholen, Hanetta Kopetinsky, Martina Buna, Iuliana Hráby, Ana Kulbert, Elsbeth Güsswein și Henrica Gonda. Așa e, că sună numele grozav de unguresc? Neomaghiarii s'nt tot același soi de plante, ori în ce pământ ar fi!

Manevrele încrucșătorului român „Elisabeta.“ Încrucșătorul Elisabeta a părăsit portul Galați, având pe bord cei 42 de elevi ai școlii de marină. Itinerarul excursiunii ce va face acest încrucșător este următorul: Va face în timp de o lună diferite

exerciții între Constanța și Constantinopol. Întorcându-se la Constanța, va porni apoi la Odessa, de aci la Yalta și apoi la Sevastopol. Această călătorie pe mare va dura trei luni, după care încrucșătorul se va reîntoarce la Galați. Se dăce, că după această reîntoarcere regele Carol va merge la Galați, spre a visita încrucșătorul.

Comisiunea de remonță a României. Cetim în „Naționalul“: Plecarea comisiunii de remonță, fixată pe aceste zile, a trebuit să fie amănată din două motive: că bugetul ministerului de război nu e încă votat și în consecunță nu se poate da încă fondurile necesare și al doilea că depozitul de remonță la herghelia dela Nucet nu e încă înființat pentru acest scop, trebuind de a se face mai multe clădiri. De aceea comisiunea de remonță va pleca în Ungaria tocmăi preste 10 sau 15 zile.

Elevii școlii de agricultură dela Hărestru (București) au sosit la 30 lunii curente în Făgăraș și au fost pentru trei zile oaspeții direcțiunii domeniilor statului din acest oraș. Li-s'a făcut o foarte frumoasă primire. Elevii au fost sub conducerea profesorului lor Dr. Major.

Enric Winterhalder. Din Viena vine vestea morții lui Enric Winterhalder, tovarșul revoluționarilor români dela 1848 și autorul multor scrieri inspirate toate de cea mai adâncă dragoste a țerii sale adoptive. Winterhalder a murit în vîrstă de 82 de ani.

Regele Danemarcei a plecat la Wiesbaden, ca să facă băi timp de trei săptămâni. Regina va rămâne la Gmunden.

Regele Milan. Ex regele Sârbiei, care se află acum la Constantinopol, va veni preste vre-o 15 zile în București. Maiestatea Sa va rămâne în București vre-o 30 de zile și apoi va pleca poate la Paris.

Șachul Persiei prin Europa. Șachul Persiei a fost așa de satisfăcut de primirea ce i-s'a făcut în Petersburg, încât ar fi dorit să mai seadă în capitală. Însă curtea, deși dispusă a-i arăta cea mai mare atențiune, nu s'a putut devota numai lui. Astfel șachul a plecat la Varșovia, unde va fi primit solemn. Programa ulterioară a suveranului persian nu e determinată. O telegramă a „Agenței Române“ spune, că ambasadorul Persiei la Viena a sosit la Varșovia, pentru a preveni pe șachul că Imperatul Austriei nu e pregătit a-l primi. Plecarea șachului e fixată pentru Mercuri.

Opt schelete. Se scrie din Petersburg: Orașul nostru e viu emoționat de descoperirea ce s'a făcut cu ocaziunea reconstruirii unei mori vechi. S'au găsit anume în pivnița și în grădina morii opt schelete, dintre care unele după cercetarea medicală s'nt recente. E vedit, că avem a face aci cu un șir de crime. Parchetul anchetează, și probabil că va ajunge să descopere lucruri de mare senzațiune.

Românii din Bulgaria.

După călătoriile lui C. Jirecek.

(Dare de seamă.)

(Urmare.)

În capitolul despre Sredna Gora și Rhodope, dl Jirecek a introdus o notiță generală asupra Românilor păstori din Bulgaria. În pășunile înalte ale Sredna Gorei și Rhodopei, dăce d-sa, trăesc Români păstori și nomadi. Ei se împart în două grupe: cei-ce vorberse românește și cei-ce vorberse grecește. Cuțovlachii români și Coracacii greci nu numai că nu se spriginesc unii pe alții, dar' trăesc adese-ori în dușmănie. Acești din urmă se numesc în Macedonia și Caracalcianii și se deosebesc în Români albi ce pasc oile și Români negri ce pasc caii. În Grecia îi numesc Coragunides, în Sârbia Crnovnici (cei. Ținovnici): toate analoge cu numirea Maurovlachilor din Dalmăția. În ținutul Kotlen îi numesc și Arnăuți; Bulgarii prelună celelalte numiri le dăce și Juruți, dăce turcescul, jürmek, umblu. Vlachii își pasc vitele lor în toată întinderea Stare-plainine, începând din Sârbia până la Marea-Neagră. Pășunile le ardează dela vecinii lor, dela comune și dela stat. Mulți se sue în Sredna Gora, Rhodope și Ryl, mai puțin în munții Osogov, în părțile de lîngă Trn, și prelună Pirotul din Balcani. Ei nomadisează cu familii cu tot și trăesc căte 1000—1500 de metri deasupra mării, în colibi de lemn neacoperite cu tînăci; aceste au ferestri din lemnșoare ce rămân deschise și în timpul iernii; înainte se pare că trăiau atât în colibi (v chatreich), cât și în corturi de năle (v stanecz z rosti) și n bordeie (v chaloupkach) de jumătate scăpate în pământ. Locuințele lor s'nt încăpătoare, deoarece ei trăesc în tovarășie de mai multe familii, 60—100 de oameni la un loc, având un singur șef ce se numește pe turcesc kehaja, în Macedonia celnik, în părțile grecești de lîngă Olimp și Pind celingas (din celnik-as). Sânt între dișii bogați și săraci; turmele lor s'nt de oi și cai; turme de vite cornute n'au. Vieța li-e primitivă și sălbatică. Bărbații poartă turbane vinete, cum purtau și Grecii, după mărturia lui Kurpisic din 1530, și haine de lână, albe sau negre, tăiate în felul celor macedonene, cusute în găitane negre, cu brău roșu, răsucit de câteva-ori în giurul trupului. Trăs-

turile feței lor sunt aspre și grosolane, ele poartă urmele unei vieți seculare în munți și la vânturi. Între bărbați întâlnesci de multe ori făpturi frumoase; femeile sunt urite, căci de mici începând, toată munca casnică cade pe spatel lor. Vlachii se nasc și mor pe munți. În casuri de nunți ori botezuri ei se coboară la șes în bisericile cele mai apropiate; ei au felurite și curioase obiceiuri. Așa la nunți spre pildă ei ung cu unsoare colibele și aruncă grâu, hrișcă și mazăre pe dinsele. Ocupațiunea lor principală e mulsul și pregătirea untului și a brânzei, apoi tund de două ori pe an oile, lucru ce se începe totdeauna cu veselii. Foarte lăpătat este între dinșii înfrățirea de cruce, ceremonie săvârșită în biserică. Vlachii ce se hotărăsă a încheia o astfel de legătură se pun în rînd în biserică, se leagă cu o funie unii de alții și ascultă rugăciunile obișnuite ce le cântă popa preste capetele lor. Această procedură se face de pildă în mănăstirile din Calofer și Ryl. Dealtmintearea ei sînt foarte pioși: certurile dintre dinșii rar ajung la sînge.

Acești Vlachi au contribuit foarte mult la pustiirea pădurilor în Bulgaria. Nutre-mentul lor, ce consistă mai ales din lapte și brînză, și-l îndulcesc câte-odată cu fag alb prăjit (bêlem bukovym) și cojile luate de pe tulpina tinerilor arbori. Spre sfîrșitul toamnei ei aprind iarba pășunilor, ca în vreme de un an să crească și mai bogată; de multe ori ard și arborii tineri. În munții Zlaticeii ei petrec dela Sf. George (23 Aprilie) până la ziua Crucii (14 Septembrie). După aceea își încarcă femeile, copiii, aparatele de lăptărie și tot ce au pe cai și încep a mîna turmele la iernatic. Obiceiul de mii de ani și nestatornicia lor natură îi face să nu ierneze în șesurile de sub munți: ei se țîrlesc încet cu încetul, două luni câte-odată, până la locurile tradiționale de iernatic. Pășorii din Balcani până mai deunăci mergeau să ierneze în șesurile dela Adrianopol și Constantinopol, ba până la litoralul Egeic și Enoș, prelîngă gurile Morice. Cei din Rhodope ierneză în litoralul cald de lîngă Gjumurzină, cei din Ryl, Osogov și de pe Morava se duc până la Salonic; tovarășii lor din Pind se scoboară în Tesalia și în peninsula Cassandra. Spre primăvară se țîrlesc din nou la munte. Vămile impuse cu înființarea de nouă frontiere în imperiul turcesc și șteciunile au dat o lovitură grea acestei vieți nomade. Din timpul Turcilor încă Vlachi începuseră a se mișca între margini mai strîmte și a ierna în vecinătatea pășunilor de vară. Decînd au început a se opri în Bulgaria și Rumelia, ei petrec iarna pe litoralul mării lîngă Burgas și în Rumelia, alții în șesurile dela Vidin și Varna, alții chiar în apropierea Balcanilor, în podgoriile de lîngă Vraca, Lovca, Tîrnova, Sumen ș. c.

Vlachii din Vitos ierneză în Pleven. Iernaticile lor de lîngă Vraca au indus pe Lejean în greșeala de a însemna pe harta geografică a Turciei-europene în aceste părți o insulă de Români. Statele indicate de dînsul ca românesci sînt însă curat bulgare și Românii petrec în ele numai iarna; o greșeală analogă face Lejean cu satele bulgare din șesul dela Muzakja, în Avlonul Albaniei: aci locuitorii sînt Albanezi și Bulgarii ierneză numai în ele, venind din Struga și Ochrida. În vremea statisticeii făcute în iarna anului 1881 se aflau în principatul bulgar cam 3000 de Români în iernatic, din care 2300 vorbeau românesc, 700 grecesc; ei locuiau prin sate în tovarășii de 20—70, în locurile mai favorabile până la 163. În nouele teritorii ale Sîrbiei, Vlachii din Pirotul Balcanului, dela Vranjska și până la Copanica, după socoteala lui Milicevic, numărau 134 de familii cu 33.000 de oi și 1800 de cai. Prin înmulțirea pămîntului de arat și micșorarea pășunilor dela șesuri, gospodăria nomadă a Vlachilor fu adusă în nisea dificultăți ca ale păștorilor ambulanți în Italia-sudică și Spania: ei mai găsesc încă mult teren pentru pășunile de vară și iarnă, dar trecerea prin părți de pămînt arate, ca se ajungă la pășuni, se îngreunează tot mai tare. Demult au început să se plîngă Bulgarii din sate în contra trecerii turmelor pe pămînturile lor; ei n'au nici un folos dela aceasta, afară doar' de gunoii ce-l lasă oile. Afară de aceasta crescerea de vite măruntă se micșorează cu încetul și locul îl ia în parte crescerea porcilor și vitelor cornute, v. p. 220—222.

După aceste dl Jirecek atinge în câteva vorbe pe Românii chirigii, pe meșteșugarii și mai ales proprietarii de hanuri, cunoscute în toată Bulgaria, precum și în restul Peninsulei-balcanice. Despre deșteptarea națională a Românilor din Pind și înființarea de școli prin ajutorul regalului nostru, d-sa observă, că rezultatele, la care ne-am așteptat noi, nici pe departe nu s'au ajuns. D-sa crede, că propaganda românească în mijlocul unei poporațiuni pe jumătate grecoisă, pe jumătate bulgarisată, nu va avea nici un efect în sensul dezvoltării unei conștiințe naționale sau a unei conștiințe de aceeași origine cu Românii

din Nordul Dunării. Influența culturii grecesci pe deoparte (dintre păștorii simpli sînt mulți care știu cetă și scrie grecesc, p. 222) și masa populațiunii bulgare pe de alta, vor fi pedecile nefinvinse ale acestei tendențe (p. 223). Cîteva notițe asupra Vlachilor din evul mediu după autorii bizantini și documentele sîrbesci nu dau nici un material nou, afară de cel cunoscut dela Vasiljevski și Tomasek. Pentru explicarea numirilor de locuințe ale acestor Vlachi medievali, *klătiste* și *katun* nu se dau materiale nouă. Notez, că dl Jirecek admite deducerea cuvîntului „cătun” din italianul „cantone”, dovedind în tot cazul (dacă cestiunea aceasta se va rezolva în astfel) un simț filologic mai bun decît Cihac, care derivă cuvîntul românesc ce vine în secolul al 13-lea și al 14-lea, dela turcescul „gouthoun”, în loc să o facă deandoseale.

(Va urma.)

VARIETĂȚI.

(Rege de întempler.) Un marinar american anume Cail Benjamin fu aruncat acum nouă ani, după un naufragiu, pe o insulă din Caroline.

Lipsit de orice comunicațiune cu cealaltă lume, el se hotărî să trăiască cu noii sei compatrioți, și știu să se poarte așa cu dinșii, încît preste un an fu ales rege.

Nu s'a mai gândit, se înțelege, se-și părăsească noua sa patrie.

El are acum 19 neveste și 50 copii.

(Cel mai mare vapor din lume.) Dumineca trecută la Ciotat (Francia) a fost aruncat în mare „Australianul”, cel mai mare vapor din lume, ieșind din fabricile companiei mesagerilor maritime.

10.000 de inși, între care prefectul maritim din Toulon, au aclamat cea dintîiu intrare în mare a colosului.

Acest vapor, lung de 152 de metri, e într'adevăr formidabil. El va servi pentru posta Franceii cu Australia.

El e organizat în chip cu totul nou; mășina are o forță de 6600 de cai, dînd o iuteală de 19 noduri.

500 de lampe electrice, senerii, telefoane, completează superba instalațiune. Alături are un vas de scăpare acoperit cu oțel, care nu se poate îneca nici-odată.

Din public.)*

Dare de seamă și mulțumită publică.

Ca și în anul trecut, prin bunăvoința p. o. domn Dr. D. P. Barcianu, așa și în anul de față, prin bunăvoința p. stim. domni: Victor Tordășan, Gerasim Candrea și Pantimon Lucuța, s'a întreprins în public o colecție pentru ajutorarea subscrișului, în scopul de a-și pute acoperi restul de 20 fl. v. a. din taxa seminarială, și au binevoit a contribui următorii p. o. domni deputați sinodali:

Daniil David 50 cr., Dr. Absolon Todea 2 fl., Galacteon Șagău 2 fl., Alexiu Olariu 50 cr., Nic. Cosma 30 cr., Damian, protop. 50 cr., Nic. Străvoiu 1 fl., Rubin Patia 50 cr., Pușcariu 1 fl., Ioan Petric 1 fl., Alexandru Tordășan 2 fl., Ioan Șandru 50 cr., Teodor Herman 1 fl., Droc 1 fl., Bersan 50 cr., Ioan Rațiu 1 fl., I. Papiu 1 fl., Liviu de Lemény 1 fl., George Șandor 2 fl., Avr. P. Păcurariu 1 fl., George Moldovan 1 fl., Nicolae Cristea 1 fl., Dr. Moga 1 fl., Dr. Iancu Meșian 1 fl., Dr. Ioan Mihu 1 fl., Dr. Remus Roșca 1 fl., Cosma, dir. „Albinei” 2 fl., Iuliu Dan 50 cr., Nicanor Frateș 1 fl., Ioan Popescu 1 fl., I. Hannia 1 fl. și Mateiu Voilean 1 fl.

Suma întreagă: 32 fl. 80 cr. v. a., din care 20 fl. s'au predat on. direcț. seminariale, ear' restul de 12 fl. 80 cr. v. a. s'a întrebuințat pentru acoperirea altor lipse.

Pentru aceasta aduc cele mai mari mulțumite atât generoșilor dîi contribuitori, cât și binevoitorilor domni colectanți, pentru osteneala luată în favorul meu.

Sibiu, 19 Maiu 1889 v.

Iuliu Petic,

elev în an. III. pedag. în institutul „Andrian”.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

POSTA ULTIMĂ.

București, 1 Iunie n. „Naționalul” oficios spune, că principele moștenitor Ferdinand va părăsi capitala, spre a merge să asiste la căsătoria fratelui seu, la 2 sau 3 Iunie st. v.

București, 2 Iunie n. Camera comercială din București a hotărît, ca să protesteze în contra scaderii vămii ce s'a proiectat pentru ghete și postavuri.

Stuttgart, 2 Iunie n. „Allgemeiner Deutscher Schulverein” și-a început ieri aici consultările. Din întreaga Germanie și din Austria au sosit o mulțime de participanți, între care și deputatul Pernestofer din Viena. Profesorul Sommer (Stuttgart) a vorbit despre apăsarea Germanilor în Austria.

Bibliografie.

Revista pedagogică „Lumină Pentru Toți”. Apare în București de două ori pe lună. Director: Eniu Băleanu, calea Moșilor Nr. 138. Cuprinsul Nrului 23-24, anul IV., 1—31 Maiu 1889:

Înlesniri pentru plata abonamentului, direcția.

O cestiune pedagogică, E. B.

Lucrul manual în școlile primare, conferință ținută la Ateneul din București în seara zilei de 4 Martie 1889, de dl Serafim Ionescu, revisor școlar.

Știința la îndemîna tuturor sau vieța omului și a animalelor, Edem.

Șărpele (baladă), culese dela moș Ivan Știrbu Purcel, de meserie plugar și lăutar, în etate de 72 de ani, originar din Ilfov, de Paun I. Gillorteanu, învățător com. Budești, jud. Ilfov.

Didactica Magna, de Amos Comenius, tradusă în românește de Petru Gârboviceanu, Dr. în filosofie și pedagogie, profesor de filosofie la seminarul central și de limba română la școala normală a societății din București. Schițe din istoria pedagogiei, B. B.

Instrucțiunea educatoare în școala populară, după F. W. (Gaz. Transilvan.) Valeriu Florian.

Din metodică științelor matematice în școala primară, de V. Gr. Borgovan, profesor de pedagogie la școala normală superioară de institutori din București.

Binefacători ai școlii rurale, redacția.

Înscințare pentru cetitorii noștri, Eniu D. Băleanu.

Oare-care completări, redacția.

Tabela materiilor cuprinse în revista „Lumină Pentru Toți” anul IV., apărută dela prima Iunie 1888 și până la prima Iunie 1889.

Extrase din „Budapesti Közlöny”.

Edict:

A se însinua pretensiunile în 45 de zile: — la rămasul după Borbala Demeter născ. Bartha (din Răcașdea) la tribunalul reg. din Deva.

Concursuri în provincie:

— Contra Martin Mózes în T.-Keresztur. Concurs. cms. Iuliu Tolvay; massa crt. Iuliu Szegedy. Term. de ins. 27 Iunie n., proc. de licid. 8 Iulie n.

— Contra Martin Konvalinka în Cincibiserici. Concurs. cms. Nandor Kaufmann; massa crt. Bela Németh. Term. de ins. 28 Iunie n., proc. de licid. 11 Iulie n.

— Contra Mihail Tauszig în Criș. Massa crt. Dr. O. Ognean. Proc. de licid. 15 Iunie n.

Posturi vacante:

— Un post de practicant în drept cu diurnă la judecătoria cerc. din Kapuvár. A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente.

— Un post de jude la judecătoria cerc. din Nezsider, cu salar de 1500 fl. și rețut de cuartir 200 fl. A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente.

— Un post de subje la judecătoria cerc. din Szakolca. A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente.

LOTERIE.

Tragerea din 1 Iunie st. n.

Budapesta: 35 64 24 84 18.

Călîndarul zilei.

28 Maiu (4 Iunie).

Italian: Mihail.

Gregorian: Quirin.

Soarele: răsare 4.06, apune 7.49.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 3 Iunie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 754.4)	Diferența din prejă	Temperatura Celsiuz	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vîntului
725.6	+2.0	+14.8	+22.3 +12.4	NV

Din țeară, 1 Iunie, 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsiuz	Vîntul
			direcția
Budapesta	761	+19.1	—
Sătmár	761	+18.0	—
Cluj	761	+18.6	—
Orșova	759	+16.2	—
Timișoara	763	+17.3	—
Arad	763	+19.0	—
Panciova	763	+17.4	—

Sosiți în Sibiu.

La 2 și 3 Iunie n.

Hotel „Neurhrer”. Dr. August Prinz; Misch, privatier; Bernat, oficer, toți din Viena. Langer, Grünhut, Freischberger, Ristic, Kovács, Eisenberg, comercianți. Gärtner, inginer din Brașov.

Hotel „Împăratul Romanilor”. Eitel, apotecar din Rimnic-Vâlcea. Geufeli, inspector de asigurare din Făgăraș. Blaschek, voiajer.

Hotel „Meltzer”. Victor Mihu, medicinist din Cluj. Savu, prețor; Leonhardt, primar din Sebeș-săseșc. Nicolae Todoran, protopop. Behm, voiajer.

Economic.

Timbrarea loselor. După datele ministerului de finance austriece, dela 1 până la 23 Aprilie a. c. s'au timbrat 4,567.698 lose, dintre care 2,421,873 lose libere de taxă și 2,145,825 taxate. Taxele după scala III. au ajuns suma de 800.824 fl.

Cele mai multe lose taxate sînt din Austria-de-jos și anume: 1,496.916 los și taxarea lor de 653.252 fl. Cele mai multe lose libere de taxe sînt ale filialei din Pesta și anume: 937.195 lose, toate losele private ungare.

În Boemia s'au timbrat 147.693 lose libere de taxă și 201.478 lose taxate. În Triest 124.451 lose libere de taxă și 121.826 lose taxate. În Moravia 102.080 lose scutite de taxă și 113.821 lose taxate. În Galiția 77.408 lose scutite de taxă și 97.344 lose taxate. Celelalte țeri ale coroanei austriece au timbrat lose în număr mai nefsemnat.

—

Insolvențe. Reuniunea creditorilor din Viena anunță următoarele insolvențe: Charalambo și Ionomidis, firmă comercială în Alexandria. Pepi Kohn, comerciant în Mureș-Ilia. Leopold Stein, comerciant în Schönhof. Francisc Kohler, comerciant de postavuri, și Adolf Gansl, comerciant de mărfuri de lână, ambii din Viena.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 18 și 19 Maiu 1889.

Chrisoveloni lui Sgardelli, porumb roșu 1980 hect., 7.40 lei. Chrisoveloni lui Sgardelli, porumb roșu 1850 hect., 7.40 lei. Zerman lui Carnavalli, porumb roșu 1200 hect., 6.25 lei. Nenovics lui G. Mendl, porumb roșu 1300 hect., 8.35 lei. Matheo lui G. Mendl, porumb roșu 700 hect., 7.10 lei. Cambanos lui Focca, cinquant roșu 1750 hect., 8.55 lei. Evloghio lui Millas, grâu 3100 hect., 9.15 lei. Grosovics lui Millas, grâu 1250 hect., 7.97 1/2 lei. Grosovics lui Cottis, grâu 2600 hect., 8.82 1/2 lei. Marghiloman lui Waller, grâu 3500 hect., 9.15 lei. Silberstein lui Peirano, porumb 2300 hect., 6.15 lei. Sassu lui Peirano, porumb 650 hect., 6— lei. Sassu lui Peirano, cinquant 700 hect., 6.87 1/2 lei. Sassu lui Peirano, orz 2000 hect., 3.65 lei. Sassu lui Peirano, orz 260 hect., 3.65 lei. Haracopo lui Peirano, orz 5300 hect., 4.35 lei. Perlea lui Peirano, porumb 1400 hect., 6.20 lei. Sassu lui L. Mendl, porumb 1500 hect., 6.20 lei. Negroponte lui Schmirer, grâu 3500 hect., 8.25 lei. Cațica lui G. Mendl, grâu bulg. 1150 hect., 8.40 lei. I. Verona lui Nicolaidi, grâu bulg. 1600 hect., 9.20 lei. Politis lui Carnevali, grâu bulg. 3850 hect., 9.15 lei. Cottis lui Peirano, orz 4150 hect., 4.50 lei. Grosovics lui Wolff, grâu 2200 hect., 7— lei. Politis lui Sechiari, grâu 8200 hect., 7.60 lei. Politis lui Sechiari, grâu 3200 hect., 8.50 lei. Vamvuris lui Czvetovics, grâu 5500 hect., 7.85 lei. Vamvuris lui Bellet, grâu 4000 hect., 8.80 lei. Sgardelli lui Agnesi, grâu 3500 hect., 8.10 lei. Evloghio lui L. Mendl, porumb 4600 hect., 6.50 lei. Portocala lui L. Mendl, porumb 1600 hect., 6.25 lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Brașov, 31 Maiu. Grâu hectolitra fl. 5.—, grâu mestecat fl. 3.—, sîcără fl. 3.—, orz fl. 3.—, ovăs fl. 2.20, cucuruzul fl. 4.10, mîlaiul fl. 4.—, mîzarea fl. 6.40, lînea fl. 8.—, fasolea fl. 5.—, crum-penele fl. —.90, carnea de vită p. chilo 36 cr., carnea de porc 44 cr., carnea de berbec 24 cr.

Piața din Cluj, 31 Maiu. Grâu: fl. 6.— cr. — fl. 6.50 cr., sîcără fl. 5.— cr. — fl. 5.40 cr., porumb fl. 5.— cr. — fl. 5.20 cr., ovăs fl. 4.80 cr. — fl. 5.— cr. per mm.

Făină: Nr. 0 14 fl. 60 cr., Nr. 1 14 fl. 10 cr., Nr. 2 13 fl. 70 cr., Nr. 3 13 fl. 20 cr., Nr. 4 12 fl. 85 cr., Nr. 5 12 fl. — cr., Nr. 6 11 fl. 50 cr., Nr. 7 11 fl. — cr., Nr. 8 9 fl. 20 cr., Nr. 8 1/2 fl. 50 cr., Nr. 9 6 fl. 50 cr., grîș 4 fl. 70 cr., țărîțe 3 fl. 70 cr.

Vite mari s'au vîndut 879 de capete: părechia de boi cu 220—240 fl. vacă cu vitel mic 65—75 fl., vaci frumoase 80 fl. mijlocii 40—45 fl., vitei de un an părechia 45—50 fl., un vitel sugător — fl.

Porci, grași și grei, unul cu 45—50 fl., mijlocii 29—32 fl., mai slabi 16—14 fl., purecii 5—9 fl.

Galițe, cu părechia: pui de găină 50 cr.—70 cr., o găină 80—90 cr., o curcă 2 fl.—cr., o rață 1 fl.—80 cr., o gască grasă 4 fl. 50 cr., gască ușoară 2 fl. 60 cr. apoi 7 ouă cu 10 cr.

Fînul: un car cu 5—6 fl., un car de pae fl. 2—3, părechia de snopi 6—7 cr.

Lemne de foc: un car 1 fl. 50 cr. 2 fl.—cr.

Carnea cu chilo: de vită 34— cr., slănină 72—80 cr., unsoreea 80 cr., untul — cr., șuncă 1 fl. salamă 1 fl. 50 cr., cărnați — cr.

Îrgul de rimători în Steinbruch. În 31 Maiu n. s'a notat: ungureci bîtrîni grei 55.— cr. până 55 1/2 cr., ungureci grei, tineri 57.— cr. până 58 1/2 cr., de mijloc 56.— cr. până 57 1/2 cr., ușori 54.— cr., până 55.— cr., marfă țărănească, grea — cr., până — cr., de mijloc 54.— cr., până 54 1/2 cr., ușoară 52.— cr. până 55 1/2 cr., românești, de Bakoyn, grei 53.— cr. până 55 1/2 cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr., până — cr., transito sîrbesci grei — cr. până — cr., transito de mijloc 54.— cr. până 54 1/2 cr., transito ușori 53 cr. până 53 1/2 cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% compenți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 31 Maiu 1889.

Sămînțe		Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per hect.	Prețul per 100 chilogr.
		dela	până	dela	până
Grâu					
Bănățenesc, nou		—	—	—	—
Grâu dela Tisa		—	6.90	7.10	—
Grâu de Pesta		—	6.85	7.05	—
Grâu de Alba-regală		—	6.90	7.05	—
Grâu de Bácska		—	6.90	7.—	—
Unguresc de Nord		—	6.75	7.—	—
Sămînțe, vechi ori noue		Soiul	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	dela până
Săcără			70—72	5.70	5.90
Orz		Nutret de vinars	60—63	5.70	6.30
		de bere	64—66	6.30	7.10
Ovăs			39—41	7.35	8.50
Cucuruz (porumb)		bănăt.	75	5.25	5.70
		de alt soiul	78	4.45	4.65
		"	—	4.70	4.75
Hrișcă		"	—	5.40	5.75
Măști pe termen.	Grâu	de primă.	6.95	7.00	
	Cucuruz	de toam.	7.25	7.29	
	"	Iul. Aug.	—	—	
	Ovăs	Maiu-Iun. de toam. de primă.	4.78	4.79	
		Buci per 100 chilogr.	5.30	5.41	
Produse diverse		Soiul	Cursul		
			dela	până	
Sem. de trif.		Lucernă ungurească	60.—	66.—	
"		franceză	—	—	
"		italiană	—	—	
"		roșie	52.—	56.—	
Oleu de rap.		rafinat	36.—	38.—	
Oleu de in					
Un. de porc		dela Pesta	64.50	65.—	
		dela țeară	53.—	54.—	
Slănină		sventată	59.—	60.50	
Sân		afumată	56.—	57.—	
Prune			33.50	34.50	
		din Bosnia, în buți			
Lictar		din Sîrbia, în saci	10.25	18.50	
		slavon, nou	16.50	16.75	
Nuci		bănățenesc	16.—	16.25	
Gogoși		din Ungaria			
		unguresci			
Miere		sîrbesci			
		brută	29.50	30.—	
		galbină străcurată	33.—	34.—	
Ceară		de Roseauan	118.—	120.—	
Spirit		brut	14.—	—	
		Drojdiuțe de spirit	18.—	18.—	

Spre binevoitoare luare aminte!

Subscrisul îmi iau voea, de a aduce cu toată onoarea la cunoștința p. t. publică, spre comoditatea stimabililor mei mușterii. 'mi-am procurat

eu unicul în piața de aici

UN CONFORMATEUR

construit după cel mai nou sistem. Acela servește a da pălăriilor tari, atât cylindrelor, cât și pălăriilor de ori-ce soi u întocmai forma capului, fără de a strica forma pălăriei. La nici o pălărie, potrivită prin noul meu conformateur, nu mai există apăsarea molestătoare de până acum a pălăriei.

Pentru sezonul de primăvară și vară

recomand onoratului public cel mai bine asortat deposit de cylindre, ehapeau-chape-uri, pălării de mătăasă și de pârle în cele mai gustoase și mai noue culori și fațonuri pentru domni și băieți, precum și pălării de copii, cu cele mai moderate prețuri.

Specialitate de fabricat propriu

de pălării fine de mătăasă (cu păr lung), precum și de pălării de pârle pentru preoți, cele din urmă foarte recomandabile pentru trănicia și deosebita lor ușurătate, ofer cu cele mai ieftine prețuri.

Pentru o frecvență pe cât se poate de numeroasă invită cu toată onoarea

Fritz Connerth,

pălărier.

Sibiu, piața mare Nr. 9.

(Lungă palatul Bruckenthal.)

Comande din afară, conform trimerii măsurii în centimetri, se efectuează prompt cu rambursă postală.

[583] 46-52

Institutul tipografic în Sibiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu preț redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipăruș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărănuțul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Némecová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu preț redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotoa.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgârșitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nuscul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărăgălelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren de pasajere	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt		Tren de pasajere	Tren accelerat	Tren mixt	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de pasajere	Tren de pasajere		Tren mixt	Tren de pasajere	Tren mixt		Tren mixt			2.05	4.35	
Viena	11.—	8.—			București		4.40	7.30	†	Viena	11.—	3.40		Teiuș	11.24	3.—	1.42	Copșa mică				2.05	4.35	
Budapesta	8.31	2.—	3.10	6.10	Predeal		9.12	1.14	5.35	Budapesta	7.40	9.30		Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32	Șeica mare				2.38	5.05	
Szolnok	11.20	4.05	7.22	9.28	Timiș		9.41	1.45	6.22	Szolnok	10.42	12.38		Vințul de jos	12.30	4.10	2.32	Loamneș				3.22	5.46	
P. Ladány	2.22	5.46	5.52	11.38	Brașov	—	10.17	2.32	7.28	Arad	3.58	5.36		Șibot	1.01	4.48		Ocna	8.—		3.46	6.17		
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51	Feldioara	4.54		7.07	†	Glogovaș	2.17	4.29	6.06	Orăștia	1.82	5.13		Sibiu	8.35	4.18	6.40			
Vărad-Velenceze		7.11	9.18	2.11	Apatia	5.37		7.44		Győrök	2.37	4.41	6.18	Simeria (Piski)	2.08	5.47		Sibiu—Copșa mică						
Fugyi-Vásárhely			9.27	2.19	Agostonfalva	6.15		8.09		Pauliș	3.37	5.05	6.43	Deva	2.52	6.27		Sibiu		2.30	9.10	9.50		
Mező-Telek		7.41	10.21	2.55	Homorod	6.45		8.29		Radna-Lipova	4.05	5.17	6.55	Brăncieșca	3.28	6.54		Ocna		3.04	9.37	10.14		
Rév		8.16	11.38	3.38	Hașfalén	7.31		9.07		Conop	4.27	5.38	7.14	Ilia	3.55	7.20		Loamneș			10.05	10.40		
Bratca			12.76	4.01	Sighișoara	9.09		10.34		Bérvava		6.05	7.46	Gurasada	4.08	7.32		Șeica mare			10.40	11.10		
Bucia			12.54	4.23	Elisabetopol	9.33		10.20		Soborșin		7.20	8.42	Zam	4.44	8.03		Copșa mică			11.09	11.35		
Ciucia		9.05	1.57	5.31	Mediaș	10.02		11.09		Zam		7.55	9.11	Soborșin	5.30	8.38		Cucerdea—Oșorhei—Regh.-săs.						
Huedin		9.35	3.11	5.31	Copșa mică	11.04		11.19		Gurasada		8.26	9.39	Conop	6.27	9.27		Cucerdea			3.05	10.20	3.25	
Stana			3.40	5.40	Mickasasa	11.39		11.59		Ilia		8.47	9.55	Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35	Chetă			3.35	10.50	3.58	
Aghirș			4.15	6.12	Blaj	11.57		12.15		Brăncieșca		9.11	10.13	Pauliș	7.43	10.34	6.01	Ludoș			3.51	11.11	4.15	
Ghirbău			4.36	6.24	Crăciunel	12.30		12.43		Deva		9.42	10.37	Győrök	7.59	10.50	6.44	M.-Bogat			4.06	11.20	4.41	
Nădășel			4.55	6.38	Teiuș	12.45		12.55		Simeria (Piski)		9.59	10.53	Glogovaș	8.28	11.16	7.25	Kereș-Sz.-Pál			4.48	11.57	5.28	
Cluj		10.35		6.56	Aiud	1.18		1.07		Orăștia		11.—	11.39	Arad	8.42	11.30	7.44	Nireșteu			5.21	12.36	6.03	
Apahida	11.02			7.15	Vințul de jos	2.18		2.11		Șibot		11.29	12.01	Szolnok	9.20	12.05		Oșorhei			5.40	12.55	6.27	
Ghirbău	11.28			7.48	Uioara	2.48		2.33		Vințul de jos		12.02	12.29	Budapesta	2.21	5.10		Reghinul-săs.			6.—	4.58		
Cucerdea	12.44			9.18	Cucerdea	2.56		2.40		Alba-Iulia	8.55	12.19	12.45	Viena	6.—	8.15		Regh.-săs.—Oșorhei—Cucerdea						
Uioara	1.27			10.04	Apahida	3.14		2.46		Teiuș	9.54	1.06	1.24		1.40	6.05		Reghinul-săs.			7.35	7.—		
Vințul de jos	1.42			10.12	Cluj	3.27		3.27		Simeria (Piski)—Petroșeni					Petroșeni—Simeria (Piski)					Regh.-săs.—Oșorhei—Cucerdea				
Aiud	2.07			10.19	Nădășel	3.41		3.41		Simeria		6.47	11.54	Petroșeni		9.36	4.26	Reghinul-săs.				8.25	8.—	
Teiuș	2.26			10.45	Ghirbău	3.56		3.56		Streiu		7.40	12.37	Banița		10.17	5.12	Oșorhei				10.—	9.49	
Crăciunel	3.11			11.31	Aghirș	4.11		4.11		Hațeg		8.51	1.28	Crivadia		10.58	5.55	Nireșteu				6.45	12.15	
Blaj	3.24			12.29	Stana	4.26		4.26		Pui		10.02	2.28	Pui		11.42	6.41	Kereș-Sz.-Pál				7.05	12.35	
Mickasasa	3.54			1.10	Huedin	4.41		4.41		Crivadia		11.02	3.11	Hațeg		12.28	7.26	Cipeu-Iernut				7.28	12.58	
Copșa mică	4.09			1.30	Ciucia	4.56		4.56		Banița		11.50	3.58	Streiu		1.12	8.14	M.-Bogat				7.50	1.19	
Mediaș	4.39			2.14	Bucia	5.11		5.11		Petroșeni		12.30	4.25	Simeria		1.51	8.50	Ludoș				8.23	1.49	
Elisabetopol	5.11			2.54	Bratca	5.26		5.26		Arad—Timișoară					Timișoară—Arad					Simeria (Piski)—Uniedoară				
Sighișoara	5.45			3.35	Rév	5.41		5.41		Arad		6.12	4.12	Timișoară		6.25	1.15	Cucerdea				8.31	2.02	
H. falén	6.12			4.07	Mező-Telek	5.54		5.54		Aradul nou		6.36	4.38	Mercizfalva		7.19	2.04					9.12	2.18	
Homorod	7.32			5.54	Fugyi-Vásárhely	6.39		6.39		Németh-Ságh		7.01	5.01	Orcizfalva		7.46	2.26					9.44	2.46	
Agostonfalva	8.17			6.39	Vărad-Velenceze	7.18		7.18		Vinga		7.30	5.29	Vinga		8.15	2.56	Simeria (Piski)—Uniedoară						
Apatia	8.37			6.39	Oradea-mare	7.45		7.45		Mercizfalva		7.55	5.47	Németh-Ságh		8.36	3.18	Simeria (Piski)						
Feldioara	9.06			6.39	P. Ladány	7.56		7.56		Timișoară		8.18	6.04	Aradul nou		9.11	3.51	Simeria (Piski)						
Brașov	9.45			8.32	Szolnok	8.31		8.31		Ghirbău		9.04	6.50	Arad		9.27	4.05	Simeria (Piski)						
Timiș	1.55	5.32			Budapesta	8.47		8.47		Ghirbău								Simeria (Piski)						
Predeal	2.53	6.15			Viena	1.19	10.08	1.33	7.30	Turda								Simeria (Piski)						
București	3.28	6.47				3.81	11.51	3.29	11.51	Ghirbău								Simeria (Piski)						
	9.35	11.50				6.80	1.55	7.45	9.56	Turda								Simeria (Piski)						
						1.40	7.15	6.05		Ghirbău								Simeria (Piski)						
Murș-Ludoș—Bistrița					Bistrița—Murș-Ludoș					Sighișoară—Odorhei					Odorhei—Sighișoară					Uniedoară—Simeria (Piski)				
Murș-Ludoș					Bistrița					Sighișoară				Odorhei				Uniedoara						9.30
Tagu-Budatelic					Tagu-Budatelic					Odorhei				Sighișoară				Cerna						9.56
Bistrița					Murș-Ludoș													Simeria (Piski)						10.14
Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.																								

Nota: Numeri încaudrați cu linii groase înseamnă carele de noapte.